's HERTOGEN- BOSSCHE COURANT.

Dingsdagse — Den 3 January — 1809. — No. 1

TURKYEN.

KONSTANTINOPOLEN *den 16 November.* In het begin van deze maand kreeg de Armée, die in den omtrek dezer Stad kampeerde en kantonneerde, en omtrent 100 000 Man sterk was, bevel om naar den Donau optebreken en tegen de Russen te marscheren. Dit was het teeken voor den opstand der Janitsaren, die, na dat er eenige kleine gevegten tusschen dezelve en de Seibens plaats hadden, weldra algemeen werd *Mustapha Bairaktar* werd in het Serail overvallen. De Groote Heer bemerkte het dringende gevaar, en liet zynen onttroonden Broeder *Mustapha den IV* op het oogenblik het leven benemen, om zyne eigene existentie te verzekeren. Intusschen brand deze Stad gedurende eenigen tyd aan verscheide hoeken te gelyk. De Oorlogschepen, die in de Haven lagen bombardeerden het Serail. De Koopvaarders borgen sich by de eerste gelegenheid, en behalve in Pera, was de omwenteling in de Residentie overal uitgebroken.

Het zal nu nog te bezien staan wat de Troepen, welke *Mustapha Bairaktar* contra order gezonden heeft, en die met geforceerde marschen naar herwaards komen, ondernemen zullen. Men verwacht dezelve elk oogenblik.

Veele van de nieuwe georganiseerde Troepen, die met den Groot-Vizier te onvreden waren, hebben zich tegen denzelven verklaard. Men zegt, dat hy zich al vechtende eindelyk naar een vertrek retireerde, waar hy opzettelyk een aanmerkelyken voorraad Kruid had doen byeen brengen, hier verdeedigde hy zich nog langen tyd tegen zyne bespringers, doch schoot eindelyk, op het punt om overmand te worden, met zyn Pistool het Kruid in brand. De schade, welke de brand reeds veroorzaakt heeft, word hoog aangegeven. De Voorsteden hebben niets geleden.

ITALIEN.

ROME *den 3 December.* Het feest van de Verjaring des Keizers *Napoleon* is alhier met zeer veel pracht gevierd geworden. Hetzelve werd des morgens aangekondigd door het vuur der batterijen van het Kasteel St. Angelo. De Keizerlyke Vlag woei van alle Torens, en van alle militaire Etablissementen. Op het midden van den dag was 'er groote parade op de plaats van St. Pieter, en morgen zal 'er groot bal zyn in de appartementen van den Generaal *Miollis.*

RUSLAND.

PETERSBURG *den 7 December.* Geheel Finland is, door onze dappere Troepen, die alle hindernissen te bo ven gekomen zyn, en Tornio bezet hebben, overwonnen. De Zweedsche Armée is naar de oude grenzen terugge trokken. Sedert eenige dagen verspreidt zich het gerucht, dat de Vrede tusschen ons Hof en dat van Stockholm zeer naby is.

FRANKRYK.

PARYS *den 22 December.* De Maarschalk *Kellerman*, en de Generaal *Molitor* en *Boudet* worden, volgens de laatste Brieven uit Bayonne, aldaar verwacht.

Ingevolge de Circulaire van Z. M. den Keizer zal, wegens de in Spanje behaalde overwinningen, het *Te Deum* aanstaande Zondag in de Hoofdkerk worden aangeheven.

Het 17de Bulletin, dat heden ochtend wordt uitgegeven, is den 10den dezer maand uit Madrid gedagteekend

Den 9den passeerde de Keizer op de Pardo de revue over het Corps d'Armée van den Hertog van Dantzig, en gaf aan die brave Troepen Hoogstdeszelfs genoegen te kennen.

Den 10den hield Z. M. de revue over de Troepen der Rhyn-confederatie, de Divisie van den Generaal *Leval* uitmakende. De Regimenten van Nassau en Baden hebben zich wel gedragen, doch het Regiment van Hessen Darmstad (dus luidt het Bulletin) heeft den roem, welken die Troepen in den Poolschen Veldtogt verkregen hadden, niet staande gehouden.

De Hertog van Istrie is den 6den van Guadalaxara opgebroken, heeft de wegen van Valentia en Saragosa doen recognosceeren, en den 8sten te Santa Cruz een Corps doen attakeeren, het geen de vlugt der te Tudela geslagene Armée trachtte te dekken.

PARYS *den 23 December.* By een Keizerlyk Decreet, gedagteekend uit Burgos van den 12den November, worden de Hertogen *de l'Infantado*, *de Hijar*, *de Medina-Celi de Osuna*; de Marquis *de Santa-Cruz*; de Graven *de Fernan-Nuoes* en *de Altamira*; de Prinsen *de Castel-Franco*, *Pedro Cevallos*, Ex-Minister van Staat, en de Bisschop van St. Andero, verklaard Vyanden van Frankryk en Spanje en verraders van beider Kroon. Als zoodanigen is tegen hen verklaard persoonele apprehensie, overlevering aan eene Militaire Commissie, en doodstraf. Hunne goederen zullen in alle landen, welke met Frankryk verbonden of door deszelfs Troepen bezet zyn, worden verbeurd verklaard om te dienen tot vergoeding van de onkosten van den Oorlog.

Alle Verkoopingen en beschikkingen, 't zy *inter vivos* of by Testamente, door hun of hunne gelastigden gedaan, na de dagtekening van het Decreet (12 November) zyn vernietigd.

In 's Keizers naam en in naam zyns Broeders, den Koning, van Spanje, wordt eene algemeene Amnestie verleend aan alle Spanjaarden, die binnen eene Maand na 's Keizers Intrede te Madrid, de Wapenen neergelegd, van alle verbintenis met Engeland afgezien, zich rondom de Constitutie en den Troon geschaard hebben en terug gekeerd zullen zyn tot de order, die voor de rust der groote Familie van het vaste Land zoo noodzakelyk zyn.

Van deze Amnestie zyn zelfs niet uitgesloten de Leden der Centrale Junta van Insurrectie, of de Generaals en Officieren, die de Wapenen gedragen hebben, mits zich onderwerpende aan de schikkingen by het vorig Artikel vastgesteld.

Den 4den December heeft Z. M. de Keizer en Koning in het Keizerlyk Kamp by Madrid, uit hoofde van de valschheid en zwakheid, door den Raad van Kastillie daarin betoond, dat dezelve, na eerst door het geheele Ryk den afstand van Koning *Karel* den *IV* en der Prinsen Don *Fernando*, Don *Carlos*, Don *Francisco* en Don *Antonio* van de Spaansche Kroon, en 's Keizers wettige regten tot den Troon te hebben erkend en uitgeroepen, de laagheid gehad hebben van voor het oog van Europa en de Nakomelingschap te verklaren, dezelven Acten niet anders onderteekend te hebben, dan met stilzwygende en verraderlyke bepalingen; een Decreet uitgevaardigd, waarby 1. de Leden van den Raad van Castilie als lafaarts en onwaardig te zyn Magistraats-Personen van eene dappere en edelmoedige Natie, worden afgezet. 2. de Presidenten en Procureurs des Konings gearresteerd en als Gyzelaars bewaard, en de overige Leden gehouden te Madrid in hunne Woning te blyven, op straffe van als verraders te worden vervolgd en gestraft. Alleen worden uitgezonderd die Leden van gemelden Raad, die de deliberatien van den 11 Augustus 1808 niet hebben geteekend, welke even onteerende is voor de waardigheid van een Magistraats-Persoon, als voor het karakter van den Mensch.

By een ander Decreet van denzelfden datum, wordt het Hof van Casfatie, by de Constitutie van het Koningryk Spanje vastgesteld, dadelyk georganiseerd.

By een volgend, van dienzelfden dag, wordt het Geregts-Hof der Inquisitie, als waardoor de burgerlyke oppermagt en het gezag worden geschonden, afgeschaft.

De Goederen, aan dezelve toebehoorende, zullen in beslag genomen en aan de Domeinen van Spanje worden verbonden, om voor de Vales en alle andere Effecten van de Publieke Schuld ten waarborg te strekken.

Nog wordt by een Decreet van den 4den II. bepaald, dat een persoon niet meer dan een Commanderie tevens bezitten mag. Hy, die 'er twee of meer bezit, mag eene keus doen, en de overigen zullen ter beschikking van den Koning komen.

Verder is door den Keizer, uit hoofde der al te groote vermenigvuldiging der Geestelyken van onderscheidene Monniken-Ordens in Spanje, terwyl een zeker aantal slechts van dienst is om de Dienaren des Altaars te helpen, daar een al te groot getal Monniken nadeelig is voor den welvaart van den staat; bepaald, dat het getal der Kloosters thans in Spanje bestaande, op een derde zal worden gebragt, door de Geestelyken van dezelve Orde in een Huis te vereenigen. Ook wordt voortaan niemand tot het novitiaat of de religieuse professie toegelaten, tot dat het getal der Geestelyken van beide Sexen tot op het derde gedeelte van die 'er thans zyn, zal zyn verminderd. Dien ten gevolge zullen ook binnen veertien dagen alle aanmelingen uit hunne Kloosters vertrekken. De reguliere Geestelyken, die als Wereldlyke Geestelyken willen gaan leven, zullen hunne Kloosters mogen verlaten. Zy zullen gepensioneerd worden, en wel uit een gedeelte der inkomsten van de vernietigde Kloosters, waarvan een ander deel dienen zal als bezitting van den Staat, tot waarborg voor de publieke Schuld, en tot vergoeding der schaden van den Oorlog in de onderscheidene Provintien, Steden, Dorpen en Velden.

Nog zyn alle feodale of leenroerige en uitsluitende regten vernietigd; terwyl met den 1 January aanstaande alle Barrieres tusschen de eene Provintie en de andere afgeschaft, en de Tollen naar de Grenzen zullen overgebragt worden.

Eindelyk is door Z. M. den Keizer en Koning op den 7den December uitgevaardigd de volgende Proclamatie:

„ Spanjaarden, Gylieden zyt door trouwlooze Menschen verleid geworden. Zy hebben u in eene dwaze worsteling gewikkeld en u te wapen doen loopen. Is 'er iemand onder u die, een oogenblik nadenkende over alles wat 'er gebeurd is, niet dadelyk overtuigd wordt, dat gy de speelpop van de eeuwige vyanden van het vaste Land zyt geweest, die zich verheugen, over het storten van Fransch en Spaansch bloed tevens? Wat kon de uitslag wezen zelfs van eenige Veldtogten? Een Land-Oorlog, zonder einde en eene lange onzekerheid over het lot van uwe eigendommen en van uw bestaan. Binnen weinige maanden zyt Gyl. overgeleverd geweest aan alle de angsten der Volkspartyen. De vernieling van uwe Armeeën is door eenige marschen slechts bewerkt: Ik ben te Madrid binnen gerukt: de regten van den Oorlog magtigden my om een

---

5 — Vrywillig 1797 . . . 66 à 66¼
3 — Nation. Schuldbrieven . 40¾ à 40¾
2½ — dito . . . . . 35¼ à 35¼
3½ — Losrenten . . . . . 46¼ à 46¾
3 — dito . . . . . 40¼ à 40¾
4 — op de Domeinen . . . 79¾ à 80
3½ — Losrenten van 1801 . . 46¼ à 46¾
5 — dito Negotiatie 1802 . . 66¾ à 67
2½ — Losrenten uit dito . . . 35¼ à 35⅝
5½ — Recepissen Neg. 1804 . 72¼ à 72¾
Twintig Jarige Renten uit dito . 41 à 41¾
6 pCt. Losrenten 1807 . . . 101¼ à 101¾
7 — Recepissen 1808 . . . 92¼ à 93
Certificaten van dito . . . 92 à 93¼
4 — Brab. Schaverg . . . 51 à 52
4 — Geld — . . . 51 à 52

derde nog is in het leven.

's HERTOGENBOSCH *den 29 December.* De pryzen der Granen zyn alhier op de Markt geweest:

Het Mudde Rogge	18 : 5 : 0	à	15 : 0 : 0
Het Mudde Boekweit	17 : 0 : 0	à	15 : 0 : 0
Het Mudde Garst	12 : 10 : 0		
Het Hoed Haver	33 : 0 : 0	à	30 : 0 : 0

Staande de Pegge der Rogge *f* 17 : 7 : 0 het Mud.

De prys der Boter is op den 2 January alhier gewest

Het Pond Boter 5 st. 8 p. à 5 st.

Het Water staat alhier 1 voet 1 duim onder Nul.

De hoogte der Waal is thans 14 voet 6 duim t

PRYZEN DER VOLGENDE EFFECTEN.

Te AMSTERDAM *den 23 December 1808.*

Bat. Reser. betaalb. na den Vrede 55¾ à 55¾

2½ pCt. gesorc. van 1795 en 1796 34⅝ à 35⅛

---

voorzorgen. Vinden, die veel moeten toedoen, om ieder Ingezeten van het Ryk, en in het byzonder ieder Rentheffer van den Staat, te overtuigen, dat, by de introductie van het Groot Boek der Publieke Schuld, voor een ieder een ieders eigendom, en zelfs, zoo veel voor een ieders gerief gewaakt is.

Het vervolg hier na.

's HERTOGENBOSCH *den 30 December.* Op den 6den dezer is 'er in het gezigt geweest 10 à 12 Arenden, waar van 'er twee zyn geschoten tot *Nuland* gelegen 2 uuren van de Stad *'s Bosch*, en den derden Arend levendig is gevangen met netten in een Eende kooy tot *Aiem*, in het gerigt van 's-Bosch; welke Arenden zyn 3-uuren van 's-Bosch; welke Arenden zyn van 'er twee zyn witte en bruine Veeren, hebbende een witte staart. Welke twee geschoten Arenden zyn opgezet en gesculpeerd over door J: H: VAN UYTERT, en alwaar den Maats-Raad gehouden, gepresideerd heeft, eenige nieuwe